

A satellite-style map of Northern Finland. Three regions are highlighted with colored outlines: a red outline for the Barents region (Barentsin alue) in the north, a blue outline for the Baltic Sea region (Itämeren alue) in the east, and a light blue outline for the Perämerenkaari (Gulf of Bothnia) region in the southwest. The map shows terrain with green and brown colors.

Barentsin alue

Itämeren alue

Perämerenkaari

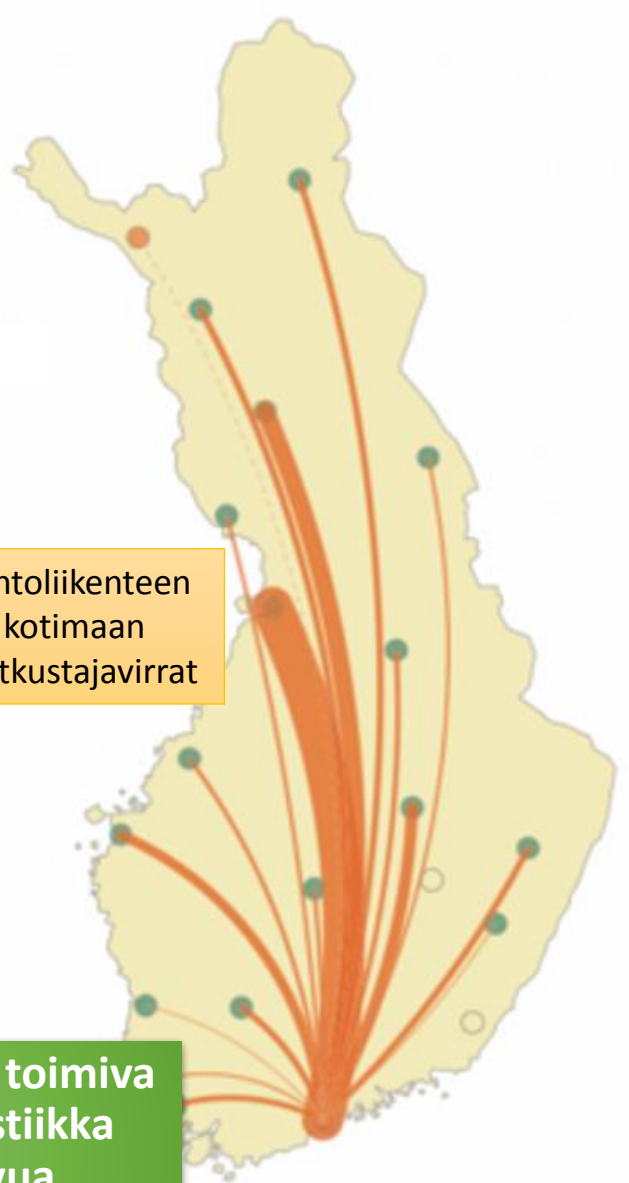
Pohjois-Suomen liikenne ja logistiikka- strategian esiselvitys

Miksi kannattaa laatia
Pohjois-Suomen
liikenne- ja logistiikkastrategia?

Maanteiden kotimaan tavarankuljetukset

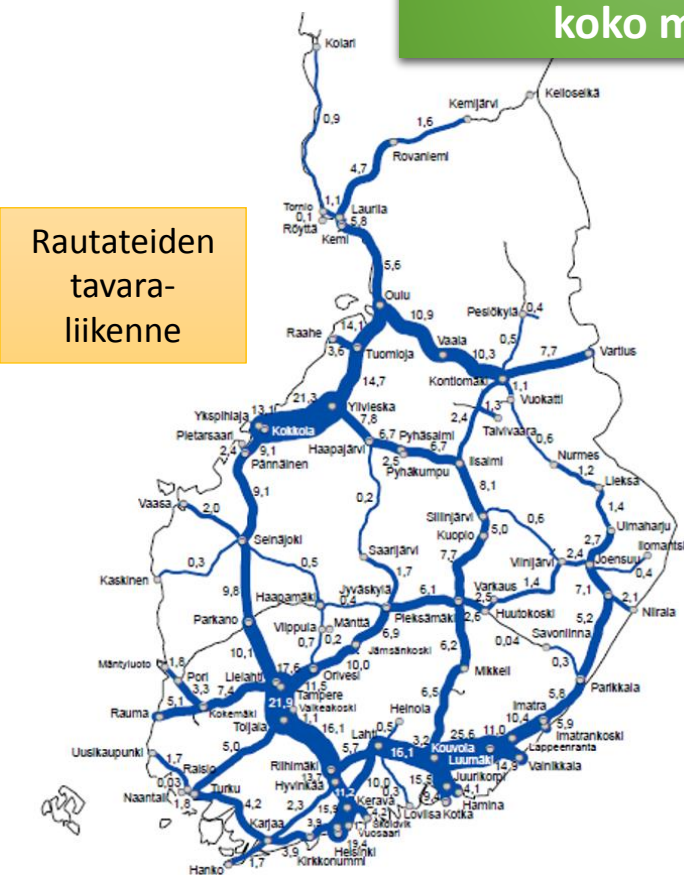

Lentoliikenteen kotimaan matkustajavirrat

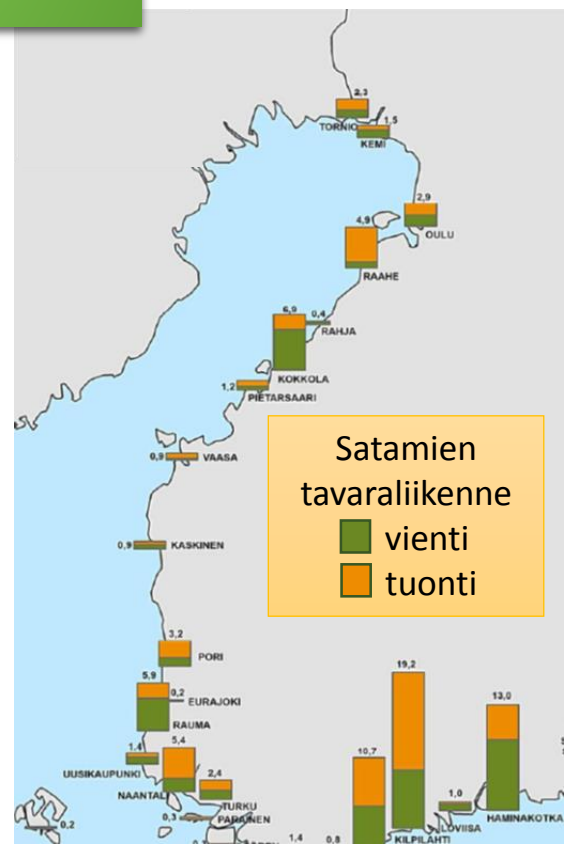

Pohjois-Suomen toimiva liikenne ja logistiikka tuottaa kasvua koko maalle

Rautateiden tavaraliikenne

Satamien tavaraliikenne
 ■ vienti
 ■ tuonti

Elinkeinoelämän muutokset heijastuvat liikenteeseen ja logistiikkaan

PUUN KÄYTTÖ LISÄÄNTYY

Pohjois-Suomen metsissä on kestäväää hakkuuvaraa käyttämättä. Puusta tehtävien biotuotteiden kysyntä lisääntyy ja uusia puuta käyttäviä biotuotelaitoksia on suunnitteilla. Metsien hyödyntäminen vaatii kattavan ja riittävän hyvin hoidetun tieverkon. Pitkän matkan kuljetukset kannattaa hoitaa rautateillä.

UUSIA KAIVOKSIA AVATAAN

Metallien kysynnän elpyessä kaivosten avaaminen palaa kannattavaksi. Uusilta kaivoksilta tulevat kuljetusmäärät ovat kohtuullisia, joten suuria investointeja väyliin ei tarvita. Kaivosten pitkämatkaiset kuljetukset on järkevää hoitaa rautateillä.

LIIKENNE DIGITALISOITUU

Palvelujen rooli liikenteessä kasvaa ja älykkäät sovellukset yleistyvät. Liikenteen sääntely vähenee, mikä mahdollistaa uutta liiketoimintaa. Uudet sovellukset mahdollistavat matkaketjujen sekä kuljetusten tehokkaamman yhdistelyn.

MATKAILUN KASVU JATKUU

Matkailun kasvu tulee pääosin ulkomaisista matkailijoista, joten hyvin aikataulutetut ja kohtuuhintaiset lentoyhteydet ovat avainasemassa. Kansainvälinen matkailuyhteistyö lisää liikennettä rajojen yli, mikä tuo lisää busseja maanteille ja tarvetta uusille lentoyhteyksille. Kotimaisten asiakkaiden matkailu on tärkeä jatkossakin.

ELINKEINOELÄMÄ TARVITSEE MONIPUOLISTA LOGISTIikkaa

Usein meri-, rautatie ja tiekuljetukset ovat tarpeen samanaikaisesti. Toimivat lentoyhteydet ovat hyvin tärkeitä vientiteollisuudelle.

Naapurimaiden liikenteen muutokset vaikuttavat Pohjois-Suomeenkin

MALMIRATAA KIIRUNASTA JA NARVIKIIN PARANNETAAN

Radalle rakennetaan aluksi lisää kohtaamispaikkoja ja tavoitteena on tehdä radasta vähitellen kaksiraiteinen. Silloin radalla olisi riittävästi kapasiteettia myös suomalaisille kuljetuksille. Suomalaisen ja eurooppalaisen raidelevyden ero tosin hidastaa kuljetuksia ja lisää kustannuksia

NORJASSA PARANNETAAN TIESTÖÄ

Pohjois-Norjassa on käynnissä ja suunnitteilla isoja tiehankkeita mm. pitkä silta Narvikissa ja useita tunneleita ongelmallisten kohtien ohittamiseksi. Merkittävä osa Pohjois-Norjan kuljetuksista kulkee Suomen kautta.

VENÄJÄLLE UUSIA RATOJA

Venäjällä on suunnitteilla uusi rata, joka avaisi aiempaa suuremman yhteyden Pohjois-Suomesta Aasiaan

POHJOIS-RUOTSIN PÄÄRATAYHTEYTTÄ PARANNETAAN

Uusi Ruotsin rannikon suuntainen Norrbotnia-rata on suunnitteluvaiheessa. Kun se toteutuu, Suomen ja Keski-Euroopan välille tulee korkeatasoinen rautatieyhteys.

LUULAJAN SATAMAA SYVENNETÄÄN

Satama ja meriväylä ruopataan Tanskan salmien syvyyteen, joten satamaan pääsee kesäaikana todella suurilla aluksilla. Luulaja voi olla vaihtoehto myös Pohjois-Suomen yrityksille, joilla on tarvetta todella suurille kuljetusmäärille.

Narvik
Tromsø
Nordkjosbotn

Ilmasto lämpenee ja Koillisväylä avautuu

ILMASTO LÄMPENEE

Talvet säilyvät talvina, mutta ne lyhenevät, liukkaat kelit yleistyvät ja runsaat sateet lisääntyvät. Näiden seurauksena päällysteet vaurioituvat nopeammin ja kelirikko haittaa entistä pahemmin.

JÄÄT SULAVAT KOILLISVÄYLÄLTÄ

Jäätön purjehduskausi pitenee kesäisin, mutta meri jäätyy moneksi kuukaudeksi talvisin. Jäänmurtajat ovat välttämättömiä ja ympärivuotinen liikenne on mahdollista vain jäävahvistetuilla aluksilla. Koillisväylä on tärkeä Venäjän rannikon liikenteelle, mutta se ei vaikuta merkittävästi Pohjois-Suomeen, ennen kuin siellä voi liikkua suuren osan vuotta ilman jäänmurtajien avustusta.

JÄÄMEREN RATA TULEVAISUUDESSA

Rata olisi tärkeä Suomen huoltovarmuuden kannalta. Radalle tulisi kuljetettavaa myös Norjasta, esimerkiksi kalankasvatus pohjoisella Jäämerellä lisääntyy huomattavasti. Radalle on varattava tila pian, jotta mahdollisuus myöhempään rakentamiseen säilyy.

Ympäristöasiat korostuvat

PUHTAAMPIA POLTTOAINEITA LIIKENTEeseen

Liikenteen polttoaineisiin lisätään enemmän biopolttoaineita. EU kannustaa lisäämään kestävien biopolttoaineiden osuutta. Sähkökäyttöiset henkilöautot yleistyvät vähitellen ja merenkulussa otetaan käyttöön LNG ja muut puhtaammat polttoaineet.

LOGISTIIKAN TEHOKKUUTTA PARANNETAAN

Logistiikan tehokkuutta parantamalla ja tyhjänä ajoa vähentämällä pienennetään päästöjä kuljetettua tonnia tai kuutiota kohti. Tehokkuus paranee, kun tilaa vaativissa kuljetuksissa käytetään nykyistä pitempiä kuorma-autoyhdistelmiä ja painavissa kuljetuksissa nykyistä raskaampia yhdistelmiä silloin kun tieverkko sen kestää. Pääteillä voidaan vähentää päästöjä kuorma-autojen jonoajolla.

Shirley
Shirley
Munro
Munro

Pohjois-Suomi haluaa esiintyä yhdessä liikenteen ja logistiikan kehittämiseksi

POHJOIS-SUOMESSA ON YHTEISIÄ KEHITTÄMISTARPEITA

- Pohjois-Suomen elinvoimaisuuden turvaaminen edellyttää liikenteen ja logistiikan jatkuvaa kehittämistä
- parantamistarpeet ylittävät monikertaisesti näköpiirissä olevat resurssit
- rahoituksen niukkuus vaatii entistä parempaa priorisointia ja aikaisempaa laajempien yhteiskunnallisten vaikutusten hallintaa
- useat tarvittavista liikenneväylien ja logistiikan parantamistoimista vaikuttavat moneen maakuntaan ja monesti yli valtakunnan rajojen
- tarpeiden priorisointi koko Pohjois-Suomen näkökulmasta tuo lisää painoarvoa ja yhteinen viesti päättäjille helpottaa hankkeiden edistämistä

POHJOISEN ALUEEN YHTEISTYÖN MERKITYS KASVAA

- Norjan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän pohjoisten alueiden yhteistyö on toiminut hyvin Barentsin alueen liikenteen ja logistiikan kehittämisessä
- Suomessa pitkien päätiejaksojen suunnittelusta yhteistyönä on saatu hyviä kokemuksia siitä, miten laajojen kokonaisuuksien pohdinta auttaa löytämään keskeiset parantamistarpeet
- tarve naapurimaiden yhteistyölle liikenteen suunnittelussa lisääntyy
- pohjoisten alueiden merkitys kasvaa EU:ssa, EU:n liikenneverkkojen päivityskierros käynnistyy ja Suomesta on tulossa Arktisen neuvoston puheenjohtajamaa keväällä 2017, joten tilanne on otollinen Pohjois-Suomen liikenteen ja logistiikan yhteiselle edistämislle

Pohjois-Suomen yhteinen liikenne- ja logistiikkastrategia

YLEISIÄ TAVOITTEITA LIIKENNEJÄRJESTELMÄLLE

- yhteiskuntataloudellisesti tehokas, kestävä, luotettava ja toimiva kaikille
- turvaa elinkeinoelämän häiriöttömät, turvalliset ja taloudelliset kuljetukset
- tukee rautatieliikennettä tavaraliikenteessä ja keskipitkillä henkilöliikenteen matkoilla
- varmistaa toimivan lentoliikenteen pitkillä matkoilla
- turvaa joukkoliikenteen suurissa kaupungeissa ja tärkeillä yhteysväleillä
- hyödyntää älyliikenteen tarjoamia mahdollisuuksia
- turvallinen, kenenkään ei tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä

POHJOIS-SUOMEN YHTEISEN LIIKENNE- JA LOGISTIikka-STRATEGIAN ALUSTAVAA SISÄLTÖÄ

- Pohjois-Suomen yhteisen liikenne- ja logistiikkavision määrittäminen yleisten tavoitteiden ja alueen erityisolosuhteista nousevien omien tavoitteiden pohjalta
- Pohjois-Suomelle yhteisten pitkän aikavälin liikenteen ja logistiikan kehittämislinjausten määrittäminen
- Pohjois-Suomelle tärkeimpien keskipitkän aikavälin isojen hankekokonaisuuksien muodostaminen
- lyhyen aikavälin keskeisten toimenpiteiden priorisointi koko Pohjois-Suomen näkökulmasta
- strategian seurannan organisointi

POHJOIS-SUOMEN YHTEISEN LIIKENNE- JA LOGISTIikka-STRATEGIAN LAATIMISELLE ON SELVÄ TARVE!

Lapin liitto

Kainuun liitto

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Keski-Pohjanmaan liitto

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Liikennevirasto

16.6.2016